

NATIONAAL
PROGRAMMA
LEEFBAARHEID
EN VEILIGHEID

 **SCHIEDAM
NIEUWLAND EN OOST**

UITVOERINGSPROGRAMMA
2023-2026

BETER VOOR ELKAAR

The stories of the street are mine.

Colofon

Redactie en vormgeving

Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid Schiedam Nieuwland en Oost
www.betervoorelkaarschiedam.nl

Fotografie

Studio Look J. Boden

Druk

JUIST! Druk en Print

Uitgave

Dit uitvoeringsprogramma is vastgesteld door de Stuurgroep Stadspartners op 24 mei 2023.

Inhoudsopgave

<p>'Beter voor elkaar' 5</p>	<p>Inleiding 7</p>	<p>Leeswijzer 9</p>	<p>Samen aan de slag 11</p>	<p>Doel 1 Meer bewoners beheersen de Nederlandse taal goed 13</p>
<p>Doel 2 Betere woningen in een betere woonomgeving 15</p>	<p>Doel 3 Meer bewoners kunnen makkelijker rondkomen 19</p>	<p>Doel 4 Meer bewoners zijn aan het werk 21</p>	<p>Doel 5 Meer bewoners voelen zich verbonden 23</p>	<p>Doel 6 Meer bewoners hebben een gezonde leefstijl 26</p>
<p>Doel 7 Meer bewoners voelen zich veiliger 27</p>	<p>Organisatie 29</p>	<p>Sturing 31</p>	<p>Communicatie 35</p>	<p>Financiën 37</p>

‘Beter voor Elkaar’

Voor u ligt het eerste uitvoeringsprogramma van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid in Schiedam Nieuwland en Oost. Kortgezegd: Nationaal Programma Schiedam Nieuwland en Oost. Een programma in opbouw, waaraan vele actief betrokken partijen meewerken om het een succes te laten worden. Hiermee maken we een eerste stap van ambities naar uitvoering. We zijn klaar om een tandje bij te zetten in de wijken Nieuwland en Oost. Dat doen we omdat het nodig is. Wat er al gebeurt, blijkt niet genoeg om de dalende trend in leefbaarheid en het veiligheidsgevoel tot stilstand te brengen. Het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid biedt ons de kans om het tij te keren en de wijken naar het gemiddelde van Schiedam te brengen.

We maken gebruik van de mogelijkheid die het Rijk ons biedt om integraal en langjarig in de wijken aan de slag te gaan. Het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid geeft ons toegang tot mensen, kennis en middelen bij het Rijk die specifiek en op maat ingezet worden in Nieuwland en Oost. Het uitvoeringsprogramma is een aanvulling op wat we al doen. Bestaande en nieuwe initiatieven worden doelgericht bij elkaar gebracht zodat ze elkaar kunnen versterken. De daadwerkelijke gewenste verandering moet uit de wijk komen, niet uit de ‘ivoren toren’.

Hoewel we nog in de opbouwfase zitten, zijn wij trots op wat er nu al tot stand komt. Nog niet alles is ingevuld en we kunnen nog niet aan alle voorwaarden voldoen. Ook daar gaan we ook de komende tijd mee aan slag. We starten al gedeeltelijk met de uitvoering in de wijken, maar ook met de opbouw van nieuwe samenwerkingen en activiteiten. Daarmee willen we de continuïteit van dit programma voor zowel de bewoners als de samenwerkingspartijen zeker de komende 20 jaar borgen.

Met dit uitvoeringsprogramma kunnen we goed onderbouwd bij partijen aankloppen voor medewerking en middelen. Met innovatieve denkrichtingen en gebundelde kracht komen we tot nieuwe oplossingen. Natuurlijk betrekken we hierbij de bewoners. Zij wonen en leven in Nieuwland en Oost. Zij kunnen het beste vertellen hoe het is om in de wijken te wonen, wat er nodig is en of we de goede dingen doen. Dat ‘samen dingen doen’ zijn de inspanningen die u terugvindt in dit uitvoeringsprogramma.

We houden u op de hoogte. Voor nu zeggen we: samen aan de slag om het in Nieuwland en Oost beter voor elkaar te krijgen!

Stuurgroep Stadspartners
Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid in Schiedam Nieuwland en Oost

De Stuurgroep Stadspartners van het Nationaal Programma Schiedam Nieuwland en Oost:

Lentiz | onderwijsgroep

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

OPENBAAR
MINISTERIE

*Stedelijk
Museum
Schiedam

Daphne Meijer (de Bibliotheek Schiedam) | Dirk Wolbers (DSW Zorgverzekeraar) | Martine Geurts (Facilicom Group) | Cor Lamers (burgemeester gemeente Schiedam), Antoinette Laan (wethouder gemeente Schiedam), Dogukan Ergin (wethouder gemeente Schiedam) | Peter van der Gugten (Heijmans Vastgoed) | Tabitha Oetomo (Lentiz LIFE College) | Marcelis Boereboom (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) | Marjolein van Eykelen (Openbaar Ministerie) | Tarik Topcu (Politie) | Peter Jonkers (Stichting Primo Schiedam) | Anne de Haij (Stedelijk Museum Schiedam) | Nicole van der Wekken (Stroomopwaarts) | Emile Klep (Woonplus Schiedam)

Inleiding

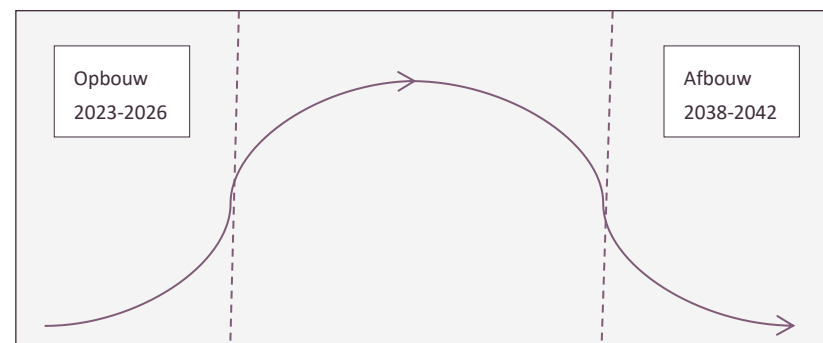
Schiedam Nieuwland en Oost vormen samen één van de door het ministerie van BZK aangewezen kwetsbare gebieden in Nederland waar een integrale gebiedsaanpak voor leefbaarheid en veiligheid nodig is. Daarom heeft de Stuurgroep Stadspartners op 17 juli 2022 de ambitie vastgelegd dat in 20 jaar tijd de leefbaarheid in Nieuwland en Oost op het gemiddelde van Schiedam moet zijn. Het ambitiedocument is de leidraad voor dit uitvoeringsprogramma. Het ambitiedocument en dit uitvoeringsprogramma vormen samen het gebiedsplan van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid Schiedam Nieuwland en Oost.

Bij het lezen van dit uitvoeringsprogramma is het goed om te beseffen dat we in de opbouwfase verkeren van een langjarig programma. Het programma omvat de periode van 2022 tot 2042. In de opbouwfase wordt de eerste focus aangebracht rond een beperkt aantal programmadoelen uit het ambitiedocument. Deze zeven programmadoelen zijn per doel vertaald in drie subdoelen, waarop we de komende vier jaar (2023-2026) inzetten. Dit uitvoeringsprogramma bevat ook doelstellingen die verderop in de tijd liggen. We geven aan hoe en wat gaan we doen om onze bestemming te bereiken. Ook leggen we uit wat er nodig is om de doelstellingen meer concreet te maken. Dat doen we door de voorwaarden aan te geven.

Als Stadspartners voelen wij ons verantwoordelijk voor onze inzet, daarom is per doel één van ons benoemd als bestuurlijk trekker. Deze Stadspartner zorgt voor de verbinding tussen de stuurgroep en de uitvoerende partijen. Onze programmadoelstellingen en subdoelen in dit uitvoeringsprogramma en voor de komende 20 jaar zijn niet in steen gebeiteld. De uitvoeringspraktijk en gewijzigde omstandigheden kunnen en gaan om bijsturing vragen.

Onze belofte aan Nieuwland en Oost:

Wij zetten ons in om ervoor te zorgen dat Nieuwland en Oost wijken worden waar het goed verblijven is, waar iedereen goed onderwijs krijgt met de zekerheid op een baan en waar veel aandacht is voor een gezonde leefstijl.

Figuur 1. Opbouw/afbouw programma

SECTOR D
P
7:00-19:00

ZONE
No Parking
ZONE
P
7:00-19:00

Van Lo

Leeswijzer

Het Nationaal Programma Schiedam Nieuwland en Oost bestaat uit twee delen. Het eerste deel betreft het ambitiedocument dat de Stuurgroep op 17 juni 2022 heeft vastgesteld. Het tweede deel betreft dit uitvoeringsprogramma.

Het hoofdstuk **Samen aan de slag** beschrijft de rol en de betrokkenheid van de bewoners uit Nieuwland en Oost. Daarna gaan we in op de organisatie van het programma en de randvoorwaarden voor daadwerkelijke uitvoering.

De **zeven uitvoeringshoofdstukken** met de programmadoelen vormen het hart van dit uitvoeringsprogramma. Hierin staat waarop we inzetten, waarmee we de komende jaren aan de slag gaan en wat hiervoor nodig is. Omdat er sprake is van een integrale aanpak, dragen sommige initiatieven aan meerdere programmadoelen tegelijk bij. De crossovers staan benoemd aan het einde van ieder uitvoeringshoofdstuk. Daar staat ook wie de bestuurlijk trekker is en welk thema leidend is. Vanuit de thema's Onderwijs, Werken & Inkomen, Samenleven & Gezondheid, Veiligheid en Wonen & Woonomgeving wordt integraal op de doelen ingezet.

Het hoofdstuk **Organisatie** visualiseert en beschrijft op welke wijze het programma met werkgroepen, programmadirecteur en stuurgroep is georganiseerd.

In het hoofdstuk **Sturing** wordt beschreven op welke wijze het programma wordt gestuurd en bijgestuurd.

Het hoofdstuk **Communicatie** geeft op hoofdlijnen de communicatiestrategie weer. Daarbij staan vertrouwen, een centrale plek voor bewoners en netwerken in de wijken centraal.

In het hoofdstuk **Financiën** komt naar voren dat voor veel van de plannen nog geen (volledige) dekking is. Het vinden van middelen is onderdeel van de opgave van het programma. Daarnaast zoeken we voor de uitvoering van sommige ideeën en plannen nog initiatiefnemers.

De zeven programmadoelen uit het ambitiedocument:

1. Meer bewoners beheersen de Nederlandse taal goed
2. Betere woningen in een betere woonomgeving
3. Meer bewoners kunnen makkelijker rondkomen
4. Meer bewoners zijn aan het werk
5. Meer bewoners voelen zich verbonden
6. Meer bewoners hebben een gezondere leefstijl
7. Meer bewoners voelen zich veiliger

Samen aan de slag

In het ambitiedocument is aangegeven dat we samen met de bewoners de richting moeten bepalen om het gebied wezenlijk van koers te doen veranderen. De daadwerkelijke gewenste verandering moet uit de wijk komen, niet uit de ‘ivoren toren’.

Vertrouwen

Voor de samenwerking met de bewoners is het nodig dat de bewoners vertrouwen hebben in het programma. Dat vertrouwen moet worden opgebouwd. Dit gaan we doen door te luisteren, bewoners te laten weten wat er gaat gebeuren en met elkaar de uitvoering van activiteiten te bespreken. We doen wat we met de bewoners afspreken.

In gesprek

Om het perspectief van de bewoner in te brengen en leidend te laten zijn, gaan we in gesprek. Dat doen we niet alleen met bewoners die al actief zijn, maar ook met groepen die nog niet zo makkelijk de weg vinden naar de overheid. De gesprekken voeren we in klein verband, in de buurt en informeel. Al dan niet ondersteund door een tolk.

Netwerken

Nieuwland en Oost hebben eigen netwerken waarin bewoners hun stem kunnen laten horen. Daar krijgen we een goed beeld van wat er al is. De wijken hebben ieder een eigen dynamiek met verschillende bewonersgroepen. Bestaande netwerken, zoals Oost Pact Door, zijn belangrijk. Maar we zetten ook in op nieuwe netwerken in beide wijken. Dit doen we op een manier die past bij de eigen dynamiek en de bewoners in elk van de twee wijken.

Nieuwe netwerken en nieuwe manieren van contact maken met bewoners zijn nodig om meer bewoners te bereiken en te betrekken. Hiervoor worden onder andere digitale participatietools ingezet.

Zichtbaarheid

Door als Stadspartners en programmabureau zichtbaar aanwezig te zijn in de wijken, kunnen we makkelijker de verbinding en samenwerking met de bewoners aangaan. De Stadspartners zijn een belangrijke ingang naar de bewoners. Zo gaan de wethouders regelmatig in gesprek met bewoners en heeft de woningcorporatie uiteraard contact met haar huurders in de wijken. Ook de andere Stadspartners hebben manieren om met bewoners in contact te zijn. Het Nationaal Programma Schiedam Nieuwland en Oost geeft hen de handvatten om de contacten verder uit te bouwen en doelgerichte activiteiten in te zetten.

Talentontwikkeling

Samen met bewoners wordt niet alleen gekeken naar deelname aan de uitvoering van het programma. Ook wordt er waar mogelijk gebruik gemaakt van de bestaande wijk economie en (nieuwe) talenten in de wijk om uitvoeringsplannen te realiseren.

Trots

Nieuwland en Oost hebben niet alleen problemen. We maken ook zichtbaar waar bewoners trots op zijn en waarmee ze zich in de wijken willen identificeren. Dit doen we met behulp van influencers, boegbeelden en door het ophalen van beelden en verhalen uit de wijken.

Inzet vanuit het programma op bewonersparticipatie:

- Beschikbaar stellen van financiële middelen en kennis.
- Inhuren van bewoners uit de wijk (in plaats van buiten de wijk) voor een vast uurtarief voor werkzaamheden die nodig zijn voor het programma (zoals fotografie, social media, catering, design, onderzoek).
- Inbreng van bewoners(vertegenwoordiging) een vaste plek geven in de programmaorganisatie.
- Organiseren van een Werklab in Oost om de betrokkenheid van bewoners bij het programma gestructureerd in te bedden. Hier onderzoeken we hoe bewoners georganiseerd én ongeorganiseerd mee kunnen praten, denken en doen.
- Oprichten en ondersteunen van Kinderparticipatie, Buurtkinderraad of Geluksraad (of soortgelijk).
- Onderzoeken en rapporteren over op welke manier de leefwereld en systeemwereld beter op elkaar kunnen aansluiten. De stuurgroep geeft jaarlijks opdracht om onderzoek te doen naar een nader te bepalen onderwerp. In de uitvoering van dit onderzoek worden zo mogelijk leerlingen en studenten uit beide wijken betrokken van het voortgezet onderwijs, mbo,

hbo en universiteit. We vragen hen een deel van het onderzoek uit te voeren en met mogelijke oplossingen te komen.

- De Stuurgroep Stadspartners ontvangt jaarlijks een rapportage van het programmabureau over de lessen die we trekken uit de gesprekken met bewoners.
- Het Stedelijk Museum voert een kwalitatieve impactmeting sociaal-culturele interventies uit. Zo achterhalen we hoe betekenisvol de deelname of een bezoek is geweest bij projecten met een terugkerend karakter, zoals 'Wijken Welkom', de kunstklassen voor speciale groepen en het migratiegeschiedenistrject.

Kernwoorden in participatie:

Doel 1. Meer bewoners beheersen de Nederlands taal goed

Onze belofte

De taalachterstand bij de bewoners van Nieuwland en Oost wordt in 20 jaar ingelopen. Het gemiddelde taalniveau van de wijkbewoners is dan op het niveau van het gemiddelde taalniveau van de Schiedammers. Maximaal 27% van de bewoners heeft een taalachterstand en minimaal 39% van de basisschoolleerlingen krijgt een havo/vwo-advies.

Inzet 2022-2042

Als Stadspartners zetten wij ons samen met bewoners, ondernemers en organisaties in de wijken in voor:

- 1. Goed taalonderwijs voor de jongste generaties**
Als ze het Nederlands goed beheersen, vergroten schoolgaande kinderen en jongeren in Nieuwland en Oost hun kansen op school en tijdens hun latere carrière.
- 2. Taalles op maat als Nederlands niet de moedertaal is**
Als van oorsprong niet-Nederlandstalige bewoners het Nederlands beter beheersen, kunnen zij hun (om)scholing beter volgen, kunnen zij zich beter in de (digitale) maatschappij redden en hebben zij betere kansen op de arbeidsmarkt.
- 3. Aanvullende taalles voor laaggeletterden**
Als bewoners met een taalachterstand door laaggeletterdheid of een beperking het Nederlands beter beheersen, hebben zij hun basisvaardigheden beter op orde.

“Leerlingen voelen zich zelfverzekerder als zij de Nederlandse taal beter spreken. Dat leren ze vooral in een voor hen betekenisvolle context. Taal biedt perspectief.”

Peter Jonkers (Stichting Primo Schiedam)

Uitvoeringsplannen 2023-2026

Dit gaan we concreet doen in de komende periode (aanvullend op bestaande activiteiten):

- Alle basisscholen in Nieuwland en Oost hebben een Rijkere Schooldag.
- Uitbreiding van de Brede School Academie naar alle basisscholen in Nieuwland en Oost.
- Alle basisscholen in Nieuwland en Oost doen mee met de Talentklassen van Lentiz.
- Het samenbrengen van lopende initiatieven op het gebied van taalontwikkeling. Extra initiatieven hierop afstemmen, aanvullen

en coördineren, waaronder de activiteiten van de Bibliotheek, de Ouderkamer en het initiatief Samen Leren.

Toelichting

Op het gebied van taallessen worden al diverse activiteiten door verschillende organisatie georganiseerd. Deze zijn onvoldoende gebleken en de initiatieven van organisaties, onderwijs en bedrijven sluiten nu nog onvoldoende op elkaar aan. Met de komst van de Rijkere Schooldagen krijgt taalonderwijs een belangrijke impuls en wordt het perspectief op een hoger niveau onderwijs en betere banen vergroot. Dat komt de jongste generaties ten goede.

Er zijn verschillende initiatieven van taallessen op maat voor bewoners waarvan Nederlands niet de moedertaal is en voor Nederlandstalige laaggeletterden. Het is nodig dat de verschillende organisaties hun doelen en belangen op elkaar afstemmen, zodat zij zoveel mogelijk bewoners met een taalachterstand kunnen bereiken.

Het streven is om een Rijke Schooldag te hebben voor het hele primair en voortgezet onderwijs in de periode van 2022-2042. Tot 2026 starten we met de basisscholen.

Wat is er nog nodig?

- Intensivering van de samenwerking tussen ketenpartners op het gebied van taalontwikkeling.
- Een financiële bijdrage vanuit het Rijk voor de Rijkere Schooldagen (subsidie).

- Afstemming en coördinatie van alle taalontwikkelings-initiatieven
- Inzicht in benodigde financiële middelen om de plannen te realiseren.
- Afspraken over inzet en middelen.

Meer bewoners beheersen de Nederlandse taal goed	
Vanuit de Stuurgroep	Peter Jonkers (PRIMO)
Themagroep	Onderwijs Voorzitter: ...
Crossovers met	
Makkelijker rondkomen	Met een betere taalbeheersing zijn (armoede)regelingen en betere banen toegankelijker.
Meer verbondenheid	Door dezelfde taal te spreken, kunnen mensen elkaar beter begrijpen.
Gezondere leefstijl	Met een betere taalbeheersing is informatie/educatie over een gezondere leefstijl toegankelijker.
Veiliger voelen	Door dezelfde taal te spreken, kunnen mensen elkaar beter begrijpen en voelen zij zich veiliger in hun wijk. Ook informatie over en het melden van onveilige situaties wordt makkelijker.

Doel 2. Betere woningen in een betere woonomgeving

Onze belofte

Over 20 jaar is de kwaliteit van de woningen in Nieuwland en Oost beter. Er zijn meer verschillende woningtypen. Daarnaast is de woonomgeving verbeterd. Oude, kwalitatief slechte woningen zijn gerenoveerd en verduurzaamd. Als dat niet kan, zijn ze gesloopt en vervangen door nieuwe woningen. Daarnaast zijn er veilige openbare ruimten die uitnodigen tot ontmoeten en bewegen. De verbindingen van en naar de wijken zijn eveneens verbeterd. De wijken zijn beter toegankelijker en meer verbonden met omliggende gebieden en de stad. De WOZ-waarde van de woningen in Nieuwland en Oost is minimaal gelijk aan de WOZ-waarde van de woningen in Zuid.

Inzet 2022-2042

Als Stadspartners zetten wij ons samen met bewoners, ondernemers en organisaties in de wijken in voor:

- 1. Een meer evenwichtige woningvoorraad met betere woningen*
Als het merendeel van de woningen van goede kwaliteit en duurzaam is, is het mogelijk om wooncarrière te maken binnen de eigen wijk. Ook wordt het dan makkelijker om een passende woning met zorg te vinden.
- 2. Betere verbindingen van en naar de rest van de stad*
Met betere verbindingen kunnen bewoners op een vanzelfsprekende manier te voet, op de fiets en met het openbaar vervoer de weg naar de rest van de stad en voorzieningen vinden.

3. Een openbare ruimte ingericht op ontmoeting en bewegen

In een betere openbare ruimte vinden bewoners het vanzelfsprekender en veiliger om te wandelen, te fietsen, elkaar te ontmoeten en samen te bewegen.

“Door te zorgen voor goede huizen in een prettige woonomgeving creëren we een goede woonplek voor iedereen”.

Antoinette Laan (Gemeente Schiedam)

Uitvoeringsplannen 2023-2026

Dit gaan we concreet doen in de komende periode (aanvullend op bestaande activiteiten):

- Aanpak energielabels E/F/G particuliere woningen in Oost.
- Herstructurering Staatsliedenbuurt in Nieuwland.

- Visie op woningvoorraad en ruimtelijke opgaven in Oost.
- Afspraken herstructurering en woningbouwopgave Nolensbuurt.
- Herontwikkeling Peperkliplocatie in Oost.
- Visie op inrichting openbare ruimte en verbindingen van en naar Nieuwland en Oost.
- Vervangend onderkomen vinden voor de Yets Foundation in Nieuwland of Oost als hun huidige locatie wordt gesloopt.
- Pact Wonen en Zorg, waaronder passende woningen voor de zwaardere zorgvragen.

Toelichting

Het Ruimtelijk Raamwerk voor Nieuwland is vastgesteld, maar er zijn nog geen afspraken tussen de gemeente en Woonplus over de gezamenlijke aanpak van de herstructureringsopgave in Nieuwland. Deze afspraken zijn randvoorwaarden voor het uitvoeren van de plannen.

In Oost is gestart met de ontwikkeling van de Peperkliplocatie, waar een nieuwe school, sport- en maatschappelijke voorzieningen en woningen worden gerealiseerd. Dit plan wordt in verbinding met andere gebieden, zoals het Land van Ris, de Singel en van 't Hoffplein, ontwikkeld.

In Oost is echter meer nodig. Er is sprake van een grote goedkope particuliere voorraad, die niet duurzaam is en gedeeltelijk van slechte kwaliteit. Ook liggen er opgaven rondom duurzaamheid (klimaatverandering, energietransitie) en mobiliteit (parkeerproblematiek) die een ruimtevraag met zich meebrengen.

Om te weten hoe de woningvoorraad in Oost in balans te brengen en te verbeteren, is een visie nodig op de toekomst van de woningen en de woonomgeving.

Samen met het Rijk wordt bekeken of er middelen beschikbaar zijn om de uitvoeringsplannen te ondersteunen. Allereerst doen we een aanvraag bij het Volkshuisvestingsfonds om de energielabels van woningen in Oost te verbeteren en enkele 'rotte kiezen' in de wijk aan te pakken.

Daarnaast zijn er nog twee fysieke huisvestingsopgaven waarop de komende jaren ingezet wordt. Vanwege de grote rol die de Yets Foundation speelt voor jongeren in Nieuwland en Oost is de wens om ze in één van deze wijken te huisvesten als hun huidige onderkomen wordt gesloopt. De tweede opgave is het toevoegen van passende seniorenwoningen voor onder andere bewoners met een zwaardere zorgvraag.

Wat is er nog nodig?

- Fasering in de tijd.
- Een andere gemeentelijke visie op mobiliteit en de inrichting van de openbare ruimte waardoor het mogelijk wordt om de openbare ruimte daadwerkelijk anders in te richten.
- Afspraken tussen Woonplus en de gemeente over de randvoorwaarden.
- Inzicht in benodigde financiële middelen om de plannen te realiseren.

- Waar financiële middelen niet voorhanden zijn, wordt gekeken naar andere financieringsbronnen, zoals het Rijk. Voor Nieuwland geldt dit in ieder geval voor de Nolensbuurt.
- Afspraken over inzet en middelen.

Betere woningen in een betere leefomgeving	
Bestuurlijk trekker	Antoinette Laan (gemeente Schiedam)
Themagroep	Wonen & Woonomgeving Voorzitter: ...
Crossovers met	
Makkelijker rondkomen	Verlaging energielasten door betere en duurzamere woningen.
Meer verbondenheid	Ontmoetingsplekken in de openbare ruimte, zoals bibliotheken, wijkcentra etc.
Gezondere leefstijl	Ontmoetingsplekken en inrichting openbare ruimte die uitnodigen tot meer bewegen.
Veiliger voelen	Veilige inrichting openbare ruimte. Minder woonoverlast.

Doel 3. Meer bewoners kunnen makkelijker rondkomen

Onze belofte

Ieder huishouden dat onder de armoedegrens leeft, is er één te veel. Een realistisch streven is om Oost en Nieuwland tenminste op het niveau van de rest van Schiedam te brengen. Over 20 jaar is het aantal huishoudens in Nieuwland en Oost dat onder de armoedegrens leeft fors teruggedrongen. Het netto besteedbaar inkomen per huishouden is gestegen, net als het niveau van het inkomen van de huishoudens. Maximaal 13,5% heeft een inkomen onder het sociaal minimum. Het gemiddelde netto besteedbaar inkomen is minimaal € 38.300 (prijspeil 2022).

Inzet 2022-2042

Als Stadspartners zetten wij ons samen met bewoners, ondernemers en organisaties in de wijken in voor:

1. *Extra hulp bij het oplossen en voorkomen van schulden*
Als bewoners goed geïnformeerd zijn over de mogelijkheden om schulden te voorkomen of op te lossen, hebben zij meer kans op financiële stabiliteit. Ook wordt er hulp geboden aan bewoners met schulden.
2. *Extra hulp om armoede op te lossen en te voorkomen*
Als bewoners via regelingen, scholing en werk worden geholpen, hebben zij extra kansen op een beter inkomen.
3. *Extra (naar) werk- en leertrajecten naar beter betaalde banen*
Via opleiding en werk krijgen bewoners extra kansen om zich te ontwikkelen naar beter betaalde banen die aansluiten op de vraag op arbeidsmarkt.

“De bewoners die meedoen aan onze werk- en leertrajecten, bieden wij een goede kans op een betaalde baan.”

Martine Geurts (Facilicom)

Uitvoeringsplannen 2023-2026

Dit gaan we concreet doen in de komende periode (aanvullend op bestaande activiteiten):

- (Naar) leer-werktrajecten, die bewoners een grotere kans bieden op beter betaalde banen die aansluiten op de arbeidsmarkt.
- Aanpak voor verschillende groepen bewoners waarbij ze passend en op maat, bij voorkeur in een taal die ze begrijpen, geïnformeerd worden over werk en inkomen, schuldhulpverlening en armoederegelingen.
- Voorkomen van huisuitzetting door schulden.

Toelichting

In Nieuwland hebben relatief veel mensen een bijstandsuitkering, in Oost verhoudingsgewijs minder. Iedereen heeft echter te maken met hoge inflatie en toenemende energiekosten. Dit kan bewoners met een zwakke financiële positie (nog meer) in de problemen brengen. Vanuit het Rijk is hiervoor veel aandacht. Dat geeft ons de mogelijkheid om extra financiële middelen in te zetten om de bewoners van Nieuwland en Oost op weg te helpen met armoederegelingen en scholing.

Bij scholing wordt niet alleen ingezet op een hoger schooladvies, zoals bij doel 1 waarbij wordt gemeten hoeveel leerlingen een havo/vwo-advies krijgen, maar vooral op een betere aansluiting op de arbeidsmarkt vanuit het vmbo en mbo.

Samen met partners als de gemeente, Stroomopwaarts, Woonplus, bedrijven, scholen, bewoners en organisaties in de wijken, wordt ingezet op het terugdringen van armoede door het aanpakken en voorkomen van schulden en trajecten die via scholing leiden naar werk. Voorwaarde daarbij is dat de hulp toegankelijk wordt aangeboden op laagdrempelige wijze en op laagdrempelige locaties, zoals schoolgebouwen of het wijkcentrum.

Wat is er nog nodig?

- Intensivering van de samenwerking met ketenpartners, waaronder projecten van het Schuldenlab MVS.
- Een financiële bijdrage vanuit de gemeente voor de voortzetting van het voorkomen van huisuitzettingen door schulden.

- Een overzicht van alle (naar) werk- en leertrajecten en afstemming op elkaar en de arbeidsmarkt.
- Afspraken over inzet en middelen.
- Inzicht in de huidige inzet: is deze voldoende? Is er financiële inzet en capaciteit nodig van bijvoorbeeld het Jongerenperspectieffonds, Next Society, of de Formulierenbrigade?

Meer bewoners kunnen makkelijker rondkomen	
Bestuurlijk trekker	Martine Geurts (Facilicom)
Themagroep	Werk & Inkomen Voorzitter: ...
Crossovers met	
Minder taalachterstand	In de (naar) werk- en leertrajecten is ook aandacht voor taalontwikkeling.
Meer bewoners aan het werk	Door informeren en (naar) werk- en leertrajecten krijgen meer mensen een betere toegang tot de arbeidsmarkt.
Gezondere leefstijl	Meer geld betekent ook meer ruimte voor sport en gezonde voeding.
Veiliger voelen	Jongeren die werken en/of leren lopen minder risico om de (overlastgevende) ondermijnende criminaliteit in te gaan.
Betere woningen en woonomgeving	Een hoger inkomen betekent meer ruimte voor onderhoud en verduurzaming van de woning.

62-LR-FD

05-K

↑

P
♿

♿

Doel 4. Meer bewoners zijn aan het werk

Onze belofte

Werkloosheid is een van de belangrijkste oorzaken van armoede. We zetten ons in op het terugdringen van het werkloosheidspercentage onder de inwoners van Nieuwland en Oost. Daarmee willen we bereiken dat over 20 jaar maximaal 4,3% van de bewoners werkloos is.

Inzet 2022-2042

Als Stadspartners zetten wij ons samen met de bewoners, ondernemers en organisaties in de wijken in voor:

- 1. Extra (naar) werk- en leertrajecten met baan zekerheid*
Bewoners die werkloos zijn, krijgen via scholing extra kansen op de arbeidsmarkt.
- 2. Extra begeleiding preventie schooluitval en begeleiding schooluitvallers*
Jongeren die uitvallen of dreigen uit te vallen van school worden passend begeleid via (naar) werk- en leertrajecten die aansluiten op de arbeidsmarkt.
- 3. Individuele begeleiding moeilijk plaatsbare werklozen naar passend werk*
Bewoners die moeilijk plaatsbaar zijn en daardoor geen werk hebben, worden waar mogelijk naar passend werk begeleid.

“Werk is doel en middel tegelijk. We willen de inwoners van Nieuwland en Oost zoveel mogelijk laten profiteren van de kansen die er liggen om op eigen benen te staan en hun talenten te ontwikkelen.”

Nicole van der Wekken (Stroomopwaarts)

Uitvoeringsplannen 2023-2026

Dit gaan we concreet doen in de komende periode (aanvullend op bestaande activiteiten):

- Intensiveren van de samenwerking met werkgevers, Stroomopwaarts, de gemeente en onderwijs door (naar) werk- en leertrajecten. Voorbeelden: BBL- en maatwerktrajecten mbo, Beroepentuin, Next Society, Safety First, traineeships bij stadspartners en opleiding gastouderschap.
- Onderzoek naar de inzet van Social Return On Investment (SROI), voortkomend uit de gemeentelijke gunning van ruimtelijke projecten in Nieuwland en Oost.

- Aansluiting bij en voortzetting van Leven Lang Ontwikkelen (LLO) in samenwerking met het SchieDistrict.
- Onderzoek naar talent hubs, aansluiten bij Rotterdam-Zuid of opstarten van een eigen Schiedamse talent hub.
- Samenwerking met mbo-scholen, zoals LIFE voor Beroepsbegeleidende Leerweg (BBL) en maatwerktrajecten.

Toelichting

Samen met partners, de gemeente, Stroomopwaarts, bedrijven, bewoners en wijkorganisaties, lichten we bewoners voor en begeleiden we ze naar werk. Het gaat hier om jongeren en werkloze wijkbewoners die vanuit school of huis naar werk op zoek zijn.

Mensen die aansluiting hebben op de arbeidsmarkt vinden op dit moment vrij snel een (andere) baan. Er zijn veel vacatures bij bedrijven. Dit biedt kansen om werkzoekenden te koppelen aan werkgevers. Door (naar) werk- en leertrajecten beter op elkaar te stemmen en waar nodig initiatieven toe te voegen, komen er meer mogelijkheden op de arbeidsmarkt voor bewoners.

Wat is er nog nodig?

- Intensivering van de samenwerking tussen bedrijfsleven, Stroomopwaarts, de gemeente, bibliotheek en onderwijs.
- Een overzicht van alle (naar) werk- en leertrajecten en afstemming op elkaar en de arbeidsmarkt.
- Inzicht in de huidige inzet: is deze voldoende? Is er financiële inzet en capaciteit nodig?
- Afspraken over inzet en middelen.

Meer bewoners zijn aan het werk	
Bestuurlijk trekker	Nicole van der Wekken (Stroomopwaarts)
Themagroep	Werk & Inkomen Voorzitter: ...
Crossovers met	
Minder taalachterstand	In de (naar) werk- en leertrajecten is aandacht voor taalontwikkeling.
Makkelijker rondkomen	Werk leidt tot een beter inkomen.
Gezondere leefstijl	Werk leidt tot een gezond dagritme en bevordert de gezondheid.
Veiliger voelen	Jongeren die werken en/of leren lopen minder risico om de (overlastgevende) ondermijnende criminaliteit in te gaan.
Betere woningen en woonomgeving	Met een hoger inkomen kunnen bewoners ook beter hun woning onderhouden en verduurzamen.

**GROEN
MAAKT
GELUKKIG**

Doel 5. Meer bewoners voelen zich verbonden

Onze belofte

De sociale index, dit is een combinatie van rapportcijfers voor sociale aspecten in de wijk, laat lage scores in Nieuwland en Oost zien op sociale cohesie. Wij gaan ons inzetten om de score hiervoor minimaal naar het Schiedamse gemiddelde van 5,4 te laten groeien.

Inzet 2022-2042

Als Stadspartners zetten wij ons samen met bewoners, ondernemers en organisaties in de wijken in voor:

1. *Binnen en buiten voldoende ontmoetingsplekken*
Als er voldoende ontmoetingsplekken in de wijken zijn, kunnen bewoners elkaar op een informele manier ontmoeten, met elkaar activiteiten organiseren en samen iets ondernemen.
2. *Herkenbare en toegankelijke sociale netwerken*
Als bewoners toegang hebben tot sociale netwerken, weten ze waar en bij wie ze voor formele en informele zaken terecht kunnen.
3. *Voldoende activiteiten voor en door bewoners van alle leeftijden*
Als er voldoende activiteiten worden georganiseerd, kunnen bewoners van alle leeftijden elkaar op een informele en eenvoudige manier ontmoeten. Ook kunnen zij makkelijker samen activiteiten organiseren en ondernemen.

“In contact staan met de mensen om je heen, je verbonden voelen met de buurt waar je woont en weten waar je terecht kunt als er wat is. Dat is zo belangrijk. Zulke ontmoetingen ontstaan spontaan, maar we willen het als gemeente ook actief organiseren.”

Doğukan Ergin (gemeente Schiedam)

Uitvoeringsplannen 2023-2026

Dit gaan we concreet doen in de komende periode (aanvullend op bestaande activiteiten):

- Het in beeld brengen van ontmoetingsplekken in de wijk. Deze waar nodig uitbreiden of verbeteren.
- Opstarten van bewonerscommunicatie in Nieuwland.
- De Peperklip ontwikkelen als hart van de wijk Oost.
- Het in kaart brengen en ondersteunen van sociale netwerken.
- Financiering zoeken voor extra projecten van het Stedelijk Museum (zoals met kunstenaars in de wijken) en continuering van het meerjarenprogramma na 2025.

- Ondersteunen en stimuleren van activiteiten voor en door bewoners.

Toelichting

Het stimuleren van ontmoeting en gesprek is in deze tijd van polarisatie, segregatie, individualisatie en alle andere maatschappelijke uitdagingen van groot belang. Met elkaar in gesprek gaan leidt tot begrip en respect voor elkaars perspectieven. Tijdens een gesprek blijken er meer overeenkomsten met elkaar te zijn dan men had verwacht. Door elkaar te leren kennen, breiden sociale netwerken en vangnetten zich uit. Dit versterkt het gevoel van verbondenheid en veiligheid.

Om elkaar te leren (her)kennen zijn ontmoetingen onontbeerlijk. Er zijn geschikte plekken en activiteiten nodig waar bewoners elkaar toevallig of bewust tegenkomen. Met partners, bewoners en actieve ondernemingen/wijkorganisaties wordt al gewerkt aan goede ontmoetingsplekken, sociale netwerken, wijkeconomie en andere initiatieven. Wat extra nodig is, moet in beeld gebracht worden.

Het Stedelijk Museum heeft als missie om met kunst en geschiedenis bij te dragen aan de onderling verbondenheid in Schiedam. Het museum biedt bewoners daarom met kunst, geschiedenis en elkaar een ontmoetingsmogelijkheid. Dit doen zij samen met vele organisaties en bewoners. Via externe fondsen heeft het museum de lopende activiteiten tot en met 2025 gefinancierd. Voor aanvullende activiteiten en voor de periode vanaf 2026 ligt een opgave om financiering te vinden.

Wat is er nog nodig?

- Intensivering van de samenwerking tussen ketenpartners.
- Inzicht in benodigde extra ontmoetingsplekken en activiteiten.
- Inzicht in benodigde extra financiële middelen, waaronder aanvullende voorzieningen in de Staatsliedenbuurt.
- Samenwerking tussen alle betrokken partijen.
- Afspraken over inzet en middelen.

Meer bewoners voelen zich verbonden	
Bestuurlijk trekker	Doğukan Ergin (Gemeente Schiedam)
Themagroep	Samenleven & Gezondheid Voorzitter: ...
Crossovers met	
Minder taalachterstand	Een aantal activiteiten staat deels in het teken van taalontwikkeling. Het spreken van de Nederlandse taal bij ontmoetingen bevordert de taalbeheersing.
Gezondere leefstijl	Een aantal activiteiten staat in het teken van meer en beter bewegen.
Veiliger voelen	Elkaar (her)kennen draagt bij aan een groter gevoel van veiligheid.
Betere woningen en woonomgeving	Ontmoetingsplekken in de openbare ruimte dragen bij aan een betere woonomgeving.

6. Meer bewoners hebben een gezondere leefstijl

Onze belofte

De levensverwachting van de bewoners in Nieuwland en Oost is lager dan in andere wijken. Bewegen en gezond eten zijn belangrijke factoren waarmee bewoners zelf hun gezondheid positief kunnen beïnvloeden. Wij zetten in op voorlichting over een gezonde leefstijl en stimulering van activiteiten die in het teken staan van meer en beter bewegen. Het streven is dat over 20 jaar minimaal 44,5% van de wijkbewoners voldoet aan de beweegrichtlijnen.

Inzet 2022-2042

Als Stadspartners zetten wij ons samen met bewoners, ondernemers en organisaties in de wijken in voor:

1. *Ketenaanpak overgewicht kinderen en jongeren*
 Alle kinderen die in de wijken worden geboren en/of opgroeien worden actief begeleid in voldoende en gevarieerd bewegen. Ook leren zij over gezonde voeding om overgewicht te voorkomen en terug te dringen.
2. *Actieve informatie en stimulering gezonde leefstijl*
 Alle bewoners worden actief geïnformeerd over en betrokken bij de mogelijkheden om hun gezondheid zelf positief te beïnvloeden.
3. *Gezondheidszorg is laagdrempelig en passend beschikbaar*
 Bewoners vanuit verschillende culturen, met verschillende

leeftijden en opleidingsniveaus kunnen de zorg bereiken die hun gezondheid positief beïnvloedt.

“Zowel fysiek als mentaal goed in je vel zitten is een belangrijke basis voor een prettig leven. Samen moeten we werken aan een leefomgeving die daartoe uitnodigt en die voor iedereen toegankelijk is. Zo verlagen we ook de druk op de zorg. Is er toch zorg nodig? Dan moet die voor iedereen beschikbaar en bereikbaar zijn.”

Dirk Wolbers (DSW)

Uitvoeringsplannen 2023-2026

Dit gaan we concreet doen in de komende periode (aanvullend op bestaande activiteiten):

- Ketenaanpak overgewicht: alle jongeren die naar school gaan worden begeleid met meer en beter bewegen, gezond eten en gezondheidseducatie.
- Inzet vanuit GLI (Gecombineerde Leefstijlinterventie).
- Ketensamenwerking in de gezondheidszorg.

Toelichting

Met de invoering van het nieuwe jeugdmodel wordt tegemoetgekomen aan de wens om zorg en onderwijs beter op elkaar aan te sluiten. We houden in de gaten of het nieuwe model aan de behoeften in de wijken tegemoetkomt. Om de zorg voor alle bewoners toegankelijk te maken, is er meer samenwerking nodig in de gezondheidsketen.

Belangrijk is de aanpak van overgewicht. Overgewicht leidt tot gezondheidsproblemen en veroorzaakt een kortere levensverwachting. Een gezonde leefstijl kan dit voorkomen. Het is daarom belangrijk dat er al vanaf de geboorte aandacht is voor educatie, bewegen en gezonde voeding. In de ketenaanpak overgewicht werken de stadspartners en hun achterban samen om kinderen en jongeren op een gezond gewicht te krijgen en/of te houden.

Met partners vanuit het onderwijs, de gemeente en bewoners wordt gewerkt aan het opnemen van een gezonde leefstijl in het lesprogramma en het beschikbaar maken van plekken hiervoor in de wijk. Tijdens de (verlengde) schooltijd (Rijkere Schooldag) wordt er aandacht gegeven aan gezondheid en bewegen. In de openbare ruimte moet het voor alle wijkbewoners mogelijk zijn om op een aantrekkelijke manier te bewegen. Via een netwerkaanpak wordt

gekeken naar voeding, beweging en slaap, maar ook naar onderliggende problemen die een gezonde leefstijl in de weg staan. Denk hierbij aan psychische en psychosociale factoren of problemen in gezinnen als gevolg van schulden of werkloosheid.

Wat is er nog nodig?

- Intensivering van de samenwerking tussen de ketenpartners binnen de zorg, gezondheid en onderwijs.
- Inzicht in alle initiatieven en benodigde extra initiatieven om de doelen te bereiken.
- Inzicht in benodigde extra financiële middelen.
- Afspraken over inzet en middelen.

Meer bewoners hebben een gezondere leefstijl	
Bestuurlijk trekker	Dirk Wolbers (DSW)
Themagroep	Samenleven & Gezondheid Voorzitter: ...
Crossovers met	
Meer verbondenheid	Samen bewegen vergroot de onderlinge verbondenheid.
Veiliger voelen	Meer mensen te voet of op de fiets op straat vergroot het veiligheidsgevoel.
Betere woningen en woonomgeving	Ontmoetingsplekken en inrichting van de openbare ruimte nodigen uit tot meer bewegen.

Blue graffiti tags and symbols on the left side of the wall.

OWN

FUCK! YOU 😊

ONZIN

L.O.L bitz

OWN

val

Small black graffiti tag on the right side of the wall.

7. Meer bewoners voelen zich veiliger

Onze belofte

De veiligheidsgevoelens van de bewoners in beide wijken laten een verontrustend beeld zien: zij vinden hun eigen wijk (die ze goed kennen) onveiliger dan de rest van Schiedam. Ons streven is om deze veiligheidsgevoelens de komende 20 jaar om te draaien. De gemiddelde rapportcijfers van de bewoners op de veiligheidsindex en voor overlast moeten dan beide minimaal een 6,8 zijn.

Inzet 2022-2042

Als Stadspartners zetten wij ons samen met bewoners, ondernemers en organisaties in de wijken in voor:

1. *Voorkomen en aanpak van ondermijnende criminaliteit*
De (jonge) aanwas en frequentie van de ondermijnende activiteiten onder bewoners en in de buurt daalt.
2. *Aanpak onveilige plaatsen*
Bewoners voelen zich 24/7 veilig genoeg om over straat te gaan en activiteiten te ondernemen.
3. *Aanpak woonoverlast en huuruitbuiting arbeidsmigranten*
De woonoverlast door kamerverhuur en overbewoning wordt substantieel verminderd. Arbeidsmigranten worden op een legale wijze met passende woonlasten in de wijken gehuisvest.

“Samen met scholen en justitie richten we ons op het weerbaar maken van kwetsbare jongeren. Als jongeren beter weerbaar zijn, vergroten ze hun toekomstperspectief.”

Marjolein van Eykelen (Openbaar Ministerie)

Uitvoeringsplannen 2023-2026

Dit gaan we concreet doen in de komende periode (aanvullend op bestaande activiteiten):

- De aanpak ‘Voorkomen jonge aanwas criminaliteit’ door onder andere de gemeente, het Openbaar Ministerie en de politie.
- Intensivering van de aanpak woonoverlast, inclusief de aanpak van malafide verhuurders en de opzet van een informatienetwerk voor arbeidsmigranten.
- De aanpak van onveilige signal places: metrostation Troelstralaan, Parkweg en metrostation Parkweg.
- Het opstellen van een ondermijningsbeeld van Oost.

Toelichting

Veiligheid is primair het terrein van de gemeente, de politie en het Openbaar Ministerie. Maar dit kan niet zonder betrokkenheid van scholen, bewoners, Woonplus, ondernemers als Irado en organisaties in de wijk. Met de subsidie Preventie met Gezag (2022) wordt de aanpak bekostigd om jonge aanwas in de criminaliteit te

voorkomen. De aanpak tegen de georganiseerde en ondermijnende criminaliteit wordt versterkt voortgezet.

Voor Oost is er geen ondermijningsbeeld; er is tot nu toe onvoldoende data voorhanden. Op basis van de ervaringen van het gemeentebreed Interventieteam, dat onder andere hennepkwekerijen, illegale prostitutie en louche bedrijvigheid aanpakt, is duidelijk dat het probleem hier omvangrijk is. Daarom wordt voor de wijk Oost een ondermijningsbeeld opgesteld, op basis waarvan de veiligheidspartners de inzet bepalen.

Woonoverlast in Oost, bijvoorbeeld door arbeidsmigranten die vaak in slechte omstandigheden wonen en uitgebuit worden, is een van de oorzaken van de negatieve spiraal waarin de wijk zit. Deze woonoverlast uit zich in geluidsoverlast, vervuilde woningen, illegale splitsing en kamerverhuur. Een groot offensief tegen de overlast, eventueel samen met de wijk Oud-Mathenesse in Rotterdam, is daarom noodzakelijk.

Met alle betrokkenen wordt nog meer werk gemaakt van ‘schoon, heel en veilig’ en het terugdringen van overlast in alle vormen (jongeren, overbewoning, enzovoort). Dit gebeurt met name op als onveilig bekend staande plekken: de ‘signal places’. Nu zijn er te veel ontmoetingsplekken in Nieuwland en Oost die worden vermeden en als onveilig worden bestempeld.

Wat is er nog nodig?

- Intensivering van de samenwerking tussen ketenpartners.
- Inzicht in alle initiatieven en benodigde extra initiatieven om de doelen te bereiken.

- Inzicht in benodigde extra financiële middelen.
- Afspraken over inzet en middelen.

Meer bewoners voelen zich veiliger	
Bestuurlijk trekker	Marjolein van Eykelen (Openbaar Ministerie)
Themagroep	Veiligheid Voorzitter: ...
Crossovers met	
Makkelijker rondkomen	Arbeidsmigranten die op een legale manier aan het werk gaan en acceptabele woonlasten hebben, kunnen makkelijker rondkomen.
Meer bewoners aan het werk	Arbeidsmigranten die op een legale manier aan het werk gaan, hebben een grotere kans op een betere arbeidsloopbaan.
Meer verbondenheid	Een veiliger buurt leidt tot meer ontmoetingen en activiteiten.
Betere woningen en woonomgeving	Een veiliger buurt met veilige openbare ruimte leidt tot een betere woonomgeving. Het voorkomen van illegale splitsing leidt tot betere woningen.

Organisatie

De opdrachtgever voor het Nationaal Programma Schiedam Nieuwland en Oost is de Stuurgroep Stadspartners. De burgemeester is onafhankelijk voorzitter van de stuurgroep. De programmadirecteur is verantwoordelijk voor het namens de stuurgroep opstellen en uitvoeren van het programma.

Bestuurlijk trekkers

De zeven programmadoelen uit het ambitiedocument vormen het fundament van het programma. Per programmadoel is één bestuurlijk trekker benoemd uit de Stuurgroep Stadspartners. Deze trekker is de ambassadeur van het desbetreffende programmadoel. Daarnaast is de trekker verantwoordelijk voor de agendering en bespreking van het desbetreffende programmadoel met de andere stadspartners.

Themawerkgroepen

De bestuurlijk trekker wordt inhoudelijk ondersteund door een themawerkgroep, die namens de stuurgroep verantwoordelijk is voor de uitvoering van de projecten die bedragen aan het behalen van het desbetreffende programmadoel. Iedere themawerkgroep benoemt een voorzitter die direct contact heeft met de bestuurlijk trekker(s) en het programmabureau.

Programmabureau

Het programmabureau faciliteert zowel de bestuurlijk trekkers als de themawerkgroepen. De Stadspartners zijn zelf verantwoordelijk voor de afgesproken inzet in dit uitvoeringsprogramma en de organisatie van de deelname aan de stuurgroep en themawerkgroepen.

Stuurgroep Stadspartners

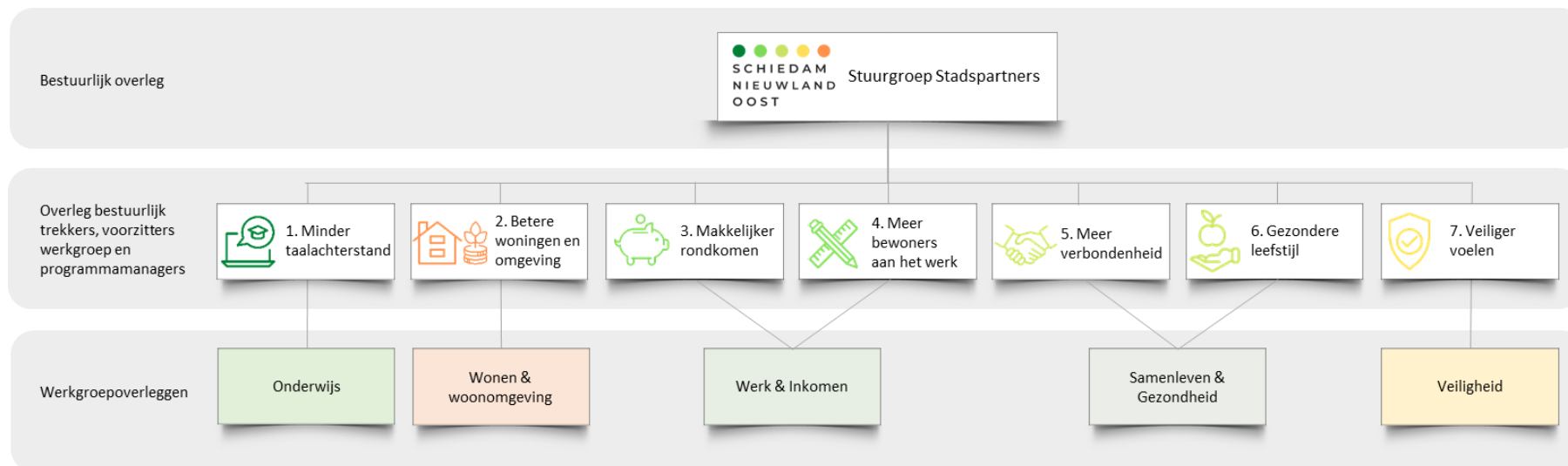
De vijf themawerkgroepen bestaan uit de pijlers:

- Onderwijs
- Werk & Inkomen
- Samenleven & Gezondheid
- Veiligheid
- Wonen & Woonomgeving

Vertegenwoordigers van de Stadspartners in de stuurgroep zijn de leden van de themawerkgroepen. Zij bereiden namens de Stadspartners beslissingen voor, zowel richting de Stuurgroep Stadspartners (bestuur) als de uitvoering (achterban). Ook zien zij toe op de uitvoering van de afgesproken inzet in dit uitvoeringsprogramma.

Gemeente

De gemeente host het programmabureau op het gebied van personeel en financiën en levert de data die nodig is voor de sturing en monitoring van het programma.

Figuur 2. Organisatie Themawerkgroepen in relatie tot programmadoelen

Sturing

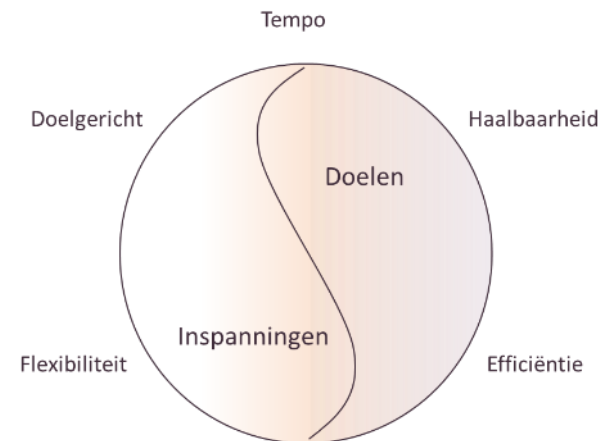
De programmadirecteur stuurt op het mogelijk maken van het uitvoeringsprogramma en het uitvoeren van de werkzaamheden in onderlinge samenhang. Het gaat erom dat deze worden uitgevoerd: a. in het juiste tempo, b. gegeven de (on)mogelijkheden (haalbaarheid), c. met de laagst mogelijke kosten en de hoogst mogelijke opbrengst (efficiënt), d. met voldoende mogelijkheden om in te spelen op onverwachte gebeurtenissen (flexibel) en e. doelgericht (effectief).

De programmadirecteur legt verantwoording af aan de Stuurgroep Stadspartners, die de opdrachtgever is van het uitvoeringsprogramma. Omdat de gemeente het programma host (financiën, data, personeel) wordt op onderdelen ook afzonderlijk aan de gemeente de inzet van middelen verantwoord. Als dat is afgesproken, wordt ook aan andere partijen zoals het Rijk en fondsbeheerders financiële verantwoording afgelegd.

Halfjaarlijks stelt het programmabureau een voortgangsrapportage op: in Q1 een jaarverslag en in Q3 de halfjaarrapportage. De werkgroepen en het Kenniscentrum van de gemeente leveren hiervoor de gegevens aan. Hiermee wordt inzicht gegeven in de voortgang van het uitvoeringsprogramma per doelstelling en de bijbehorende inspanningen.

De uitvoering wordt getoetst op: tempo, haalbaarheid, efficiëntie, flexibiliteit en doelgerichtheid. Op basis van een stoplichtenmodel wordt er een waarde toegekend: groen = goed, oranje = zorgpunt(en), rood = actie en/of bijsturen.

Gebaseerd op onder andere overleg met de voorzitters van de werkgroepen, adviseert de programmadirecteur de Stuurgroep om bij te sturen, inspanningen voort te zetten, te initiëren dan wel te beëindigen. De Stuurgroep Stadspartners stellen het jaarverslag en de halfjaarrapportage vast.

Figuur 3. Uitvoeringsmodel

Criteria	Tempo	Haalbaarheid	Efficiëntie	Flexibiliteit	Doelgerichtheid
Niveau					
Doelstellingen	Haal ik mijn doelstellingen snel genoeg?	Zijn mijn doelstellingen haalbaar?	Voegen de doelstellingen waarde toe?	Kunnen de doelstellingen worden bijgesteld?	Dragen de doelstellingen voldoende bij aan de programmadoelen?
Inspanningen	Worden de inspanningen op tijd uitgevoerd?	Zijn de inspanningen haalbaar?	Zijn de inspanningen rendabel?	Kunnen de inspanningen worden aangepast?	Dragen de inspanningen voldoende bij aan de doelstellingen?
Middelen	Zijn de middelen op tijd beschikbaar?	Zijn de middelen beschikbaar?	Vragen de middelen veel offers?	Kunnen de middelen gerealiceerd worden?	Dragen de middelen voldoende bij aan de inspanningen?

Figuur 4. Basis voor stoplichtenmodel

Risicomanagement

Risicomanagement is een taak van de programmadirecteur, naast de algehele en algemene besturing van het programma. Stadspartners kunnen risico lopen in hun poging de wijken Nieuwland en Oost naar het Schiedams gemiddelde niveau te tillen. We bespreken daarom vooraf welke risico's de Stadspartners kunnen verwachten. Deze risico's brengen we in kaart met een verdeling in: organisatorische, financiële, technische, juridische, maatschappelijke, ruimtelijke en politiek bestuurlijke risico's. Ook doen we een voorstel hoe de risico's beperkt kunnen blijven.

De risicoanalyse wordt jaarlijks door de werkgroepen opgesteld en geactualiseerd. In Q1 wordt de risicoanalyse met het jaarverslag aan de stuurgroep voorgelegd.

De sleutel voor succes is dat het programma flexibel blijft, gericht op de hoofddoelstelling van de betrokken partners. Het voortdurend monitoren van de voortgang van het programma en de resultaten en de daaruit resulterende effecten is daarbij van groot belang. Dit betekent dat alle partners vanuit hun eigen rol en

verantwoordelijkheid voortdurend naar het gewenste resultaat toe moeten koersen.

Aanpassing uitvoeringsprogramma

Iedere vier jaar wordt het programma en het bijbehorende uitvoeringsprogramma geactualiseerd. De programmadirecteur start in het jaar voor de geplande actualisering een proces met de werkgroepen om een concept op te stellen. De stuurgroep stelt het concept-uitvoeringsprogramma vast. De partners besluiten elk voor hun eigen deel in de eigen organisatie. De stuurgroep stelt vervolgens het aangepaste uitvoeringsprogramma vast.

Sturing programma 2022 - 2042	
Uitvoeringsprogramma's:	
Opbouwfase	2022 - 2026
Doorgroefase 1	2026 – 2030
Doorgroefase 2	2030 – 2034
Doorgroefase 3	2034 – 2038
Afbouwfase	2038 – 2042
Jaarverslag en risicoanalyse	Q1 2023 t/m 2042
Halfjaarrapportage	Q3 2023 t/m 2041

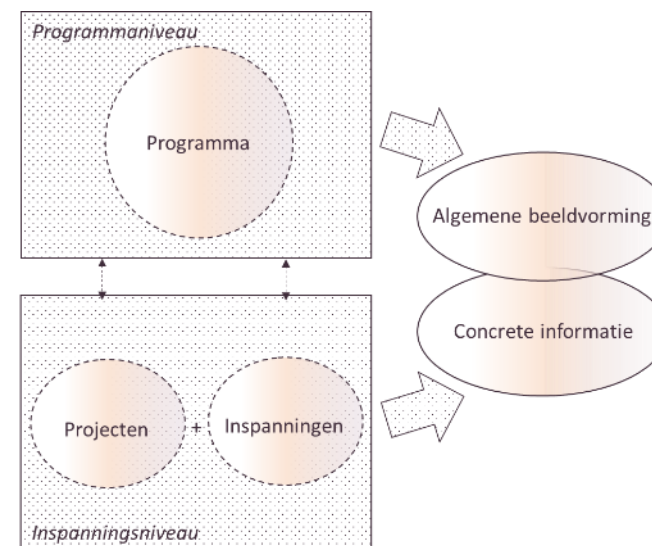
Communicatie

De communicatie over het programma is een verantwoordelijkheid van het programmabureau c.q. de programmadirecteur. De communicatiestrategie betreft niet alleen de uitingen die betrekking hebben op het programma zelf, maar ook de samenwerking met bewoners. De verantwoordelijkheid voor communicatie over de uitvoering van activiteiten ligt bij de uitvoerende partijen of de Stadspartners zelf.

‘Laten zien wat je doet en doen wat je belooft’ is de basis van onze communicatiestrategie. De communicatie over het programma speelt zich op verschillende lagen af, met verschillende boodschappen bij verschillende doelgroepen. Bij de aanpak wordt daarom onderscheid gemaakt tussen:

- 1. Strategische communicatie over het programma zelf**
 Deze communicatie bestaat uit algemene informatie over het programma. Hierbij zijn vooral de zakelijke contacten betrokken, zoals samenwerkingspartners, het gemeentebestuur en de ministeries. Voor deze communicatie gebruiken we zakelijke kanalen zoals LinkedIn. Er komt ook een eigen website. Hierop is alle inhoudelijke informatie over het programma terug te vinden. De huisstijl wordt verder uitgebouwd om visueel goed herkenbaar te zijn als programma.
- 2. Communicatie met en voor bewoners**
 Hierin ligt de focus meer op de concrete uitvoering van het programma (inspanningen): het spreken van de Nederlandse taal, werken, makkelijker rondkomen, gezond leven, in verbinding zijn met de wijk, veiligheid, leefbaarheid en beter wonen. Voor de bewoners, wijkorganisaties en andere

betrokkenen worden samen met de stadspartners laagdrempelige communicatiemiddelen ingericht. Denk hierbij aan een goed bereikbaar en herkenbaar programmabureau, nieuwsbrieven in de wijk, bewonersbladen, social media en het werken met sleutelfiguren en influencers. Hier klinken woorden als: trots op de buurt, levensgeluk, thuis voelen, lekker in je vel, samen doen, verbinding maken, eigen kracht en worden wie je wil zijn.

Met de communicatie over het programma en met en voor de bewoners, laten we aan de wijken transparant zien waar we mee bezig zijn. We stellen we ons aanspreekbaar en betrouwbaar op. We verantwoorden ons middels de methode Rijker Verantwoorden.

Rijker Verantwoorden

- Via beeld, cijfers, verhaal en dialoog
- Vertellen wat je doet, transparant zijn over handelen en resultaten
- Laten zien wat je raakt
- Bouwen op urgentie
- Verantwoorden naar de samenleving
- Reputatie bouwen, successen delen
- Vertrouwen herstellen
- Mensen bij elkaar brengen
- Hulpbronnen (€) veiligstellen: wij zijn het waard

In de communicatie met en voor bewoners staat een positieve benadering van de leefwereld van bewoners centraal. We richten ons op het leefgeluk van de bewoners, niet op de problematiek in de wijken. We gaan uit van het versterken van de aanwezige kracht in de wijk. We houden rekening met meer dan 140 nationaliteiten in de wijken en passen waar nodig onze taal aan. Hiermee vertalen we de benodigde systeemwereld naar het alledaagse leven van de bewoners; een brug die nodig is om de resultaten te behalen.

We betrekken bewoners en professionals bij het inrichten van onze communicatiemiddelen en huren waar mogelijk wijkbewoners in.

Netwerken

Een belangrijk instrument om met elkaar in contact te komen en te blijven, zowel formeel als informeel, is het opzetten en onderhouden van netwerken. Dit geldt niet alleen voor het communicatienetwerk rondom het programma, dat bestaat uit communicatieadviseurs van stadspartners, maar ook uit netwerken van groepen bewoners. Het versterken, bouwen en onderhouden van netwerken is een belangrijk onderdeel van de communicatiestrategie van programma.

Uitgangspunten communicatie 2023 – 2026

Doelgroepen, boodschappenhuis en middelenmatrix op basis van kennis/houding/gedrag + storytelling

Leefwereld van de bewoners staat centraal in alle uitingen

Partnernetwerk en -communicatie opzetten

We doen het samen met bewoners en professionals

We laten zien wat er gebeurt met Rijker Verantwoorden

Tone of voice: persoonlijk, betrokken, rekening houdend met de meer dan 140 nationaliteiten, helder en begrijpelijk voor iedereen

Financiën

Het Programma Leefbaarheid en Veiligheid stelt op rijksniveau een gebiedsgerichte aanpak voor, die thema-overstijgende problemen aanpakt. In financiële zin vraagt deze aanpak om een jaarlijkse lumpsum uitkering. Op dit moment heeft de rijksoverheid dat nog niet georganiseerd. De schotten tussen de beleidsbudgetten en de rijksregels staan een integrale financiering in de weg. Vanuit de Tweede Kamer en de ministeries worden pogingen ondernomen om dit op een andere manier te organiseren. Vanaf 2023 wordt er meer bekend over de voortgang.

Bij een eerste inventarisatie van wat er nodig is in de wijken, zijn de Stadspartners uitgekomen op een bedrag van € 15 miljoen per jaar met een looptijd van 20 jaar om de achterstanden in beide wijken in te lopen. Tot nu toe hebben ministeries de volgende bedragen voor Schiedam toegezegd:

1. Preventie met Gezag: 4 x € 1.210.000 voor de periode 2022 – 2026. Dit is inclusief een plusbedrag van € 210.000. Na drie jaar is er een evaluatiemoment. Daarna is verlenging naar tien jaar mogelijk.
2. Preventie Schulden en armoedebestrijding: een bedrag van € 1.000.000, te besteden in de jaren 2023 – 2025. Het Rijk komt nog met een regeling waarin de spelregels te vinden zijn. Vanuit de focusgebieden wordt meegedacht over de inhoud en richting van de bijdrage.
3. Bijdrage voor de stedelijke organisatie van het programma: minimaal € 500.000 per jaar voor de jaren 2022 – 2025.
4. Bijdrage vanuit het Volkshuisvestingsfonds voor de Staatsliedenbuurt ad. €11.000.000.

Andere mogelijke bekostigingsstromen, zijn onder andere: VHF, WBI, Regiodeal, Fonds Schiedam Vlaardingen, Programma School en Omgeving, Programma Tel mee met Taal, Programma Weerbaarheid en Veerkracht. Eén van de opgave van het programma is om deze middelen beschikbaar te krijgen voor Nieuwland en Oost.

De gemeente host het programma op het gebied van data, personeel en financiën en maakt samenwerkingsafspraken met het Rijk. De financiële middelen die het Rijk bijdraagt vanuit deze samenwerkingsafspraken worden overgemaakt aan de gemeente en aan een reserve toegevoegd. Het college van Burgemeester en Wethouders stelt onderbouwd aan de gemeenteraad voor om middelen ter beschikking te stellen voor de organisatie van het programma en het uitvoeringsprogramma. De gemeenteraad heeft op 13 december 2022 besloten om:

- Voor het programmabureau van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid Nieuwland en Oost uitvoeringsbudget ter beschikking te stellen van € 600.000 per jaar voor 2023 – 2025. Dit bedrag wordt onttrokken aan de reserve Ontwikkeling Stedelijke Vernieuwing op basis van

gerealiseerde uitgaven.

- De specifieke doeluitkering Preventie met Gezag van € 1 miljoen per jaar voor de jaren 2022 - 2025 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het plan van aanpak Preventie met Gezag. Het plusbedrag van € 210.000 euro wordt halverwege 2023 toegekend met terugwerkende kracht tot 2022.

N.B. Tijdens het schrijven van het Uitvoeringsprogramma is nog onvoldoende duidelijk welke middelen beschikbaar komen, naast de bijdragen vanuit het Rijk, en welke kosten daar tegenover staan in de uitvoeringsfase. Wel is duidelijk dat de middelen die het programmabureau voor de organisatie van het programma ter beschikking heeft momenteel ontoereikend zijn. Daarom wordt voor eind 2023 een nieuwe begroting opgesteld tot 2026, inclusief een dekkingvoorstel. Deze wordt separaat aan de Stuurgroep Stadspartners voorgelegd.

